

Programma van Toetsing en Afsluiting

Schooljaar 2022 -2023

mavo 3

OSG Sevenwolden
locatie Grou

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Examenreglement OSG Sevenwolden mavo	4
Algemene bepalingen behorende bij het PTA klas drie	5
Overgangsnormen mavo 3 naar mavo 4 (vmbo-t) Grou	6
Toelating vmbo 4 - havo 4 2022- 2023	7
VAK: AARDRIJKSKUNDE	8
VAK: BIOLOGIE	9
VAK: KUNSTVAKKEN INCLUSIEF CKV	10
VAK: LICHAMELIJKE OPVOEDING	11
VAK: NASK 1	12
VAK: NASK 2	13

Voorwoord

Beste bovenbouw leerling,

Hierbij ontvang je het Programma van Toetsing en Afsluiting [PTA].

Dit PTA-boekje geldt voor de huidige mavoleerlingen van leerjaar 3 van de locatie Grou van OSG Sevenwolden leerjaar 2022-2023.

Om straks je mavodiploma te kunnen behalen moet je in de bovenbouw aan veel voorwaarden voldoen. Gedurende die twee jaren in de bovenbouw zul je zowel voor de verplichte vakken als voor jouw keuzevakken toetsen en opdrachten moeten maken.

Aan het einde van de vierde klas maak je als sluitstuk voor veel vakken een eindtoets: het zogenaamde Centraal Schriftelijk Eindexamen mavo.

We maken bij het examen onderscheid tussen het schoolexamen en het Centraal Schriftelijk Eindexamen. Bij het schoolexamen krijg je schriftelijke, vaardigheids- en/of mondelinge toetsen. Bovendien kom je ook nog praktische opdrachten en handelingsopdrachten tegen.

Alle PTA-cijfers die je in klas drie en vier behaalt, vormen samen het eindcijfer voor het schoolexamen.

De andere helft van het eindresultaat wordt bepaald door de cijfers van het Centraal Schriftelijk Eindexamen. Nadat de cijfers van het Centraal Schriftelijk Eindexamen bekend zijn, worden je definitieve examencijfers berekend. Daarna wordt met de zogenaamde slaag-zakregeling bepaald of je geslaagd bent.

Voor een aantal vakken is het PTA gespreid over de 2^e helft van het derde jaar en het gehele vierde jaar. Voor alle overige vakken vindt het PTA uitsluitend plaats in het vierde jaar.

In het PTA staat de gehele gang van zaken beschreven met betrekking tot het schoolexamen en het Centraal Eindexamen. **Het PTA bestaat uit vier delen:**

- Het eerste deel gaat over het examenreglement van OSG Sevenwolden. In dit reglement wordt aangegeven aan welke wettelijke voorschriften de school en de eindexamenkandidaten zich moeten houden.
- De algemene bepalingen vormen het tweede deel van dit boekje. Hierin komen aanvullende regels en bepalingen aan de orde die te maken hebben met de algemene gang van zaken op de locatie.
- In het derde deel zijn de overgangsnormen van klas drie naar klas vier opgenomen.
- Het vierde deel: voor enkele vakken die in klas 3 aangeboden worden, is er een PTA. Hierin staan voor enkele vakken alle toetsen en opdrachten, die in periode 3 en 4 afgenomen zullen worden en vallen onder het schoolexamen. De beschrijvingen en de periode-indelingen hebben betrekking op het schooljaar 2022 – 2023.

Periode-indeling:

Periode 3: week 4 t/m week 13

Periode 4: week 14 t/m week 26

Herkansingsweek PTA klas drie: week 27

Wanneer je vragen hebt over bepaalde onderdelen dan kun je hiervoor bij de examensecretaris, mevrouw Feiken, terecht.

Heel veel succes in de bovenbouw van de mavo en uiteraard met het schoolexamen toegewenst,

Mevr. A. Spijker
locatiedirecteur

mevr. J. Feiken
examensecretaris

Examenreglement OSG Sevenwolden mavo

Het definitieve examenreglement 2022-2023 van OSG Sevenwolden, kun je terugvinden op de algemene site van OSG Sevenwolden: www.sevenwolden.nl onder het kopje downloads. In dit reglement wordt aangegeven aan welke wettelijke voorschriften de school en de eindexamenkandidaten zich moeten houden.

Deze wettelijke voorschriften worden artikelen genoemd.

Voor enkele artikelen willen we extra aandacht vragen.

2.12 ABSENTIE SCHOOLEXAMEN / INHALEN TOETSEN / TE LAAT KOMEN

2.12.1 Elke kandidaat heeft het recht en de plicht aan alle onderdelen van het schoolexamen deel te nemen. In geval van ziekte of andere wettige reden van afwezigheid wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld de gemiste toets in te halen.

2.12.2 Inhalen mag alleen als de kandidaat – of bij minderjarigheid één van de ouders/verzorgers - uiterlijk een half uur voor aanvang van de toets(en) aan de school meldt (met redenen omkleed) dat de kandidaat niet aan de toets(en) kan meedoen.

De eerste dag dat de kandidaat weer op school is, meldt hij zich bij de examinerator om afspraken te maken over het inhalen van de gemiste toets(en)

1. Indien een kandidaat door ziekte, of door een andere vorm van overmacht, verhinderd is aan een onderdeel van het examen deel te nemen, moet dit tijdig, in ieder geval uiterlijk een half uur voor de aanvang van dat onderdeel, zowel telefonisch en per mail (Grouexamens@sevenwolden.nl) door de ouder worden gemeld aan de directeur, de teamleider of de examensecretaris.

2.12.3 Als een kandidaat zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, dan is er sprake van een onregelmatigheid en zijn de bepalingen van artikel 1.5 van toepassing.

2.12.4 Een kandidaat dient ervoor te zorgen dat hij bij elke toets die deel uitmaakt van het schoolexamen op tijd aanwezig is.

2.12.5 Een kandidaat die te laat komt bij een schriftelijk onderdeel van het schoolexamen mag tot uiterlijk 10 minuten na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.

2.12.6 Een kandidaat die te laat komt bij de voorbereiding van een mondeling af te leggen onderdeel van het schoolexamen, mag in de resterende tijd zich alsnog voorbereiden. Verschijnt hij in het geheel niet bij de voorbereiding, dan moet het onderdeel zonder voorbereiding afgelegd worden.

2.12.7 Een kandidaat die te laat komt bij een mondeling onderdeel of luistertoets van het schoolexamen, kan niet meer deelnemen aan de betreffende toets. De locatiedirecteur beslist in dit geval over de verdere gang van zaken.

Artikel 2.14 Herkansing schoolexamen

1.14.1 Na iedere periode (alleen betrekking op het PTA-programma) van het derde leerjaar kan maximaal één PTA-toets uit die periode herkanst worden.

1.14.2 In de vierde periode van het derde leerjaar kunnen maximaal twee PTA toetsen uit dat leerjaar worden herkanst.

1.14.3 Niet ingezette herkansingen (PTA-programma) van een periode in het derde leerjaar mogen worden ingezet in de vierde /afsluitende periode, waardoor in de vierde/afsluitende periode maximaal drie herkansingen kunnen worden ingezet.

2.14.8 Als een herkansing gedaan is, telt het hoogste van de twee behaalde cijfers.

2.14.9 In leerjaar 3 zijn alle PTA toetsen herkansbaar.

2.14.11 In leerjaar 3 en 4 is iedere herkansbare PTA toets ten hoogste éénmaal herkansbaar.

Algemene bepalingen behorende bij het PTA klas drie

Toetsen en opdrachten binnen het schoolexamen

- Alle in klas 3 afgenomen toetsen en opdrachten, die zijn beschreven in het PTA zijn geldig voor het hele schoolexamen.
- Alle PTA-toetsen en ook het eindcijfer van het schoolwerk hebben een weging meegekregen. Die weging staat in het PTA vermeld.
- Alle algemene vakken, de talen uitgezonderd, nemen in het PTA tenminste *één praktische opdracht (PO)* op. Voor de grote praktische opdrachten gelden andere afspraken (zie informatie over het handelingsdeel). De talen nemen per leerjaar tenminste *één handelingsopdracht (HO)* op.
- Bij praktische opdrachten worden zowel het proces als het product beoordeeld.
- Een handelingsopdracht moet met een voldoende (V) of een G (goed) worden afgesloten. Is dat niet het geval, dan dient de leerling de opdracht (gedeeltelijk) over te doen.

Informatie over het handelingsdeel

- Om aan het eindexamen te mogen meedoen moeten alle opdrachten uit het handelingsdeel met de beoordeling voldoende (V) of goed (G) worden afgesloten.
- Om te mogen starten in klas 4 moeten alle handelingsopdrachten van het vak KCKV in klas 3 met een V of een G (voldoende/goed) zijn afgesloten.

Voortgangsrapportage

In klas 3 wordt er gewerkt met voortgangsrapporten. Het schooljaar is opgedeeld in vier perioden. Na elke periode staat er in Magister een overzicht van de behaalde resultaten **tot dusver**.

Toelichting op de vak-PTA's.

Leerjaar-periode: het eerste cijfer geeft het leerjaar aan; het (Romeinse) cijfer geeft de periode aan.

We onderscheiden in klas drie voor het PTA twee periodes: III en IV

Voor de niet PTA-toetsen onderscheiden we in klas 3 vier periodes.

Toetsvorm:

- S = schriftelijk
- M = mondeling
- P = praktische opdracht
- V = verslag

Eindtermen: verwijzing naar het examenprogramma: bijvoorbeeld K4 of titel exameneenheid

Let op: om te mogen starten in klas vier moeten alle derdejaars-onderdelen van het handelingsdeel met een voldoende (V) of goed (G) worden afgesloten.

Overgangsnormen mavo 3 naar mavo 4 (vmbo-t) Grou

Voor de overgang van mavo 3 naar het eindexamenjaar tellen alle vakken gelijkwaardig mee.

Om te mogen starten in klas vier moeten alle handelingsopdrachten voor het vak KCKV met een voldoende (V) of goed (G) zijn afgesloten.

De onderstaande overgangsnormen gelden:

In alle gevallen geldt dat voor het vak Nederlands de leerling niet lager dan een 5.0 mag staan.

Bevorderd:

1 Er wordt gekeken naar alle vakken:

- geen onvoldoendes
- 1 x 5
- 1 x 4 en over alle vakken een gemiddeld eindcijfer van een 6.0 of hoger
- 2 x 5 en over alle vakken een gemiddeld eindcijfer van een 6.0 of hoger
- 1 x 4, 1 x 5 en over alle vakken een gemiddeld eindcijfer van een 6.0 of hoger

2 Er wordt gekeken naar het gekozen vakkenpakket:

Voor Nederlands, Engels en de 4 gekozen vakken geldt:

- 1 x 5 en over alle gekozen vakken een gemiddeld eindcijfer van een 6.0 of hoger
- 1 x 4 en over alle gekozen vakken een gemiddeld eindcijfer van een 6.0 of hoger
- 2 x 5 en over alle gekozen vakken een gemiddeld eindcijfer van een 6.0 of hoger

Bespreken:

- Bij de volgende cijfercombinaties 4, 5, 5, en 5, 5, 5 en over alle gekozen vakken een gemiddeld eindcijfer van een 6.0 of hoger op het eindrapport wordt de leerling in de docentenvergadering besproken.
- Afhankelijk van de capaciteiten en de werkhouding van de leerling kan de uitspraak van de docentenvergadering één van de volgende zijn:
 - plaatsing in mavo 3
 - plaatsing in mavo 4
 - bij plaatsing in mavo 4 bepaalt de docentenvergadering de vakkenpakketkeuze op basis van de cijfers voor de verschillende vakken
- Indien de cijferlijst als enige onvoldoende één 3 bevat, of als enige onvoldoendes tweemaal een 4, en het gemiddelde eindcijfer over alle vakken in beide gevallen nog steeds een 6.0 of hoger is, wordt de situatie van de leerling door de docentenvergadering gewogen en wordt beoordeeld of er zwaar wegende argumenten zijn om de leerling alsnog in bespreking van de docentenvergadering te brengen.

Afgewezen:

- In alle andere gevallen is de leerling afgewezen.

De schoolleiding behoudt zich het recht voor om in uitzonderlijke gevallen af te wijken van de overgangsnormen.
Reageren op prikkels

Toelating vmbo 4 - havo 4 2022- 2023

Welke eisen worden er nu gesteld voor toelating tot de havo?

1. Een vmbo-leerling moet geslaagd zijn voor het eindexamen met een extra vak naast de vakken die gezamenlijk het eindexamen vormen. Het extra vak kan geen beroepsgericht vak zijn.
De keuze voor het extra vak maakt de vmbo-leerling aan het einde van het derde leerjaar, wanneer de leerling nog een breed samengesteld vakkenpakket heeft.
2. Een leerling die wenst te worden toegelaten tot havo 4 krijgt van alle vakken een vak-advies van de afleverende school of locatie. De tussen-adviezen worden eind klas 3 gegeven en vervolgens nog bij rapport 1,2 en 3 in klas 4. De adviezen zijn niet bindend.
3. Het is ook belangrijk dat een leerling zich gaat oriënteren op het mbo en voor de zekerheid zich laat inschrijven bij een mbo-opleiding.

VAK: AARDRIJKSKUNDE

Toets

Resultaten worden uitgedrukt in: cijfer afgerond op één decimaal

		toetsvorm	periode	tijdsduur	weging	herkansing
T1	Arm en rijk K7, K2, K3, V4	S	3 – III	45 min.	1	Ja
T2	Bronnen van energie K5, K2, K3, V2	S	3 – III	45 min.	1	Ja
T3	Grenzen en identiteit K9, K2, K3, V6	S	3 – IV	45 min.	1	Ja

Praktische opdracht

		toetsvorm	periode	tijdsduur	weging	herkansing
PO1	Praktische opdracht uitmondend in een verslag K5, K7, K9, V4, V2, V6, V7	V	3 – IV	n.v.t.	1	Nee

Berekening schoolexamencijfer

T1 + T2 + T3 + PO1: 4

Eindtermen

K2 Basisvaardigheden

K3 Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde

K5 Bronnen van energie

K7 Arm en rijk

K9 Grenzen en identiteit

V2 Casus Bronnen van energie: energiebeleid

V4 Casus Arm en rijk: arm en rijk en gezondheidszorg

V5 Casus Bevolking en ruimte: bevolking en ruimte in grootstedelijke gebieden

V6 Casus Grenzen en identiteit: regionale identiteit

V7 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie

V8 Vaardigheden in samenhang

VAK: BIOLOGIE

Toets

Resultaten worden uitgedrukt in: cijfer afgerond op één decimaal

		toetsvorm	periode	tijdsduur	weging	herkansing
T1	Zintuigen K11, K3	S	3 – III	90 min.	2	Ja
T2	Regeling K8, K3	S	3 - IV	45 min.	2	Ja
T3	Erfelijkheid en evolutie K13, K3	S	3 – IV	45 min.	2	Ja
T4	Stevigheid en beweging K8, K3	S	3 – IV	45 min.	2	Ja

Praktische opdracht

		toetsvorm	periode	tijdsduur	weging	herkansing
PO1	Gedrag bij mens en dier V2, K1, K2, K3, V3, V4	P	3 – III/IV	1-dag excursie + minimaal 3 uren.	1	Nee

Berekening schoolexamencijfer

$(T1 \times 2) + (T2 \times 2) + (T3 \times 2) + (T4 \times 2) + PO1 : 9$

Eindtermen

K1 Oriëntatie op leren en werken

K2 Basisvaardigheden

K3 Leervaardigheden in het vak biologie

K8 Houding, beweging en conditie

De kandidaat kan

- delen die van belang zijn voor stevigheid en beweging noemen
- de gevolgen van overbelasting noemen en beschrijven

K11 Reageren op prikkels

De kandidaat kan

- de rol en de werking van het zenuwstelsel, zintuigstelsel en hormoonstelsel toelichten
- beschrijven welke relatie er is tussen gedrag en inwendige en uitwendig prikkels

K13 Erfelijkheid en evolutie

De kandidaat kan beschrijven hoe erfelijke eigenschappen van generatie op generatie worden doorgegeven en toelichten hoe die erfelijke eigenschappen in de tijd kunnen veranderen.

V2 Gedrag bij mens en dier

De kandidaat kan gedrag van mens en dier op een gestandaardiseerde wijze beschrijven en dat beschreven gedrag verklaren.

V3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie

V4 Vaardigheden in samenhang

VAK: KUNSTVAKKEN INCLUSIEF CKV

Handelingsdeel

Resultaten worden uitgedrukt in: V (= voldoende) of G (= goed)

Resultaten van elk (sub)onderdeel worden uitgedrukt in V (= voldoende) of G (= goed)

		toetsvorm	periode	weging
HO1	Definitie kunst en cultuur Persoonlijke ervaringen met kunst/cultuur = autobiografie K1 – K3	Werkstuk	3 – I	1
HO2	Poster: 4 onderdelen kunst/cultuur 12 foto's uit eigen omgeving, wat vind jij cultuur? K2	Werkstuk/ verslag	3 – II	1
HO3	Je eigen skills, Presenteer jezelf met zelf gekozen media Schilderen, collage, vlog, film etc. K2	Werkstuk	3 – III	1
HO4	Activiteit 1* K3, K4	Werkstuk	3 – I-IV	1
HO5	Activiteit 2* K3		3 – I-IV	
HO6	Activiteit 3* K3		3 – I-IV	
HO7	Activiteit 4* K3		3 – I-IV	
HO8	Afronden kunstdossier K4	Werkstuk/ verslag	3 – IV	1

Berekening schoolexamencijfer

KCKV moet met een voldoende worden afgesloten.

Eindtermen

De opdrachten en de presentatie worden vormgegeven in woord, beeld, geluid, of een combinatie daarvan.

K1 Oriëntatie op leren en werken

De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij.

K2 Basisvaardigheden

K3 Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping

De kandidaat kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan tenminste 4 culturele en kunstzinnige activiteiten die gerelateerd zijn aan verschillende kunstvakken (zoals bijvoorbeeld beeldende vorming, muziek, dans en drama).

Ten minste één kunstzinnige activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk.

* Activiteiten: o.a. theater, film, interview, concert of museum etc.

K4 Reflectie en kunstdossier

De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerling tezamen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hierop reflecteren.

VAK: LICHAAMELIJKE OPVOEDING

Praktische opdracht

Resultaten worden uitgedrukt in: V (= voldoende) of G (= goed)

Praktische opdrachten moeten met een voldoende (V) of goed (G) worden afgesloten.

		toetsvorm	periode	tijdsduur	weging	herkansing
PO1	Bewegen en muziek: dans maken	P	3 – III	½ lesuur		Ja*
	Turnen: turntoets 4 v/d 6 onderdelen	P		2 lesuren		Ja*
	Inzet/ samenwerking/ hulpverlening K6, K9, K5, K2	P		½ lesuur		Nee
PO2	Atletiek: horden lopen/ verspringen	P	3 – IV	½ lesuur		Ja*
	Atletiek: speer/ kogel/ discus (1 v/d 3)	P		½ lesuur		Ja*
	Spel: voetbal of hockey	P		½ lesuur		Ja*
	Inzet/ samenwerking/ hulpverlening K7, K4, K2	P		½ lesuur		Nee

**Ja = mits binnen dezelfde periode*

Berekening schoolexamencijfer

Lichamelijke opvoeding moet een voldoende worden afgesloten.

Bij slechte weersomstandigheden biedt de docent een andere opdracht

Eindtermen

K1 Oriëntatie op leren en werken

K2 Basisvaardigheden

K3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding

K4 Spel

K5 Turnen

K6 Bewegen op muziek

K7 Atletiek

K8 Zelfverdediging

K9 Actuele bewegingsactiviteiten

VAK: NASK 1

Toets

Resultaten worden uitgedrukt in: cijfer afgerond op één decimaal

		toetsvorm	periode	tijdsduur	weging	herkansing
T1	Licht en beeld Stoffen en materialen K3, K7, K4, K10	S	3 – III	45 min.	1	Ja
T2	Warmte en energie Stoffen en straling K6,, K11	S	3 – III	45 min.	1	Ja
T3	Elektriciteit in huis K5, K6	S	3 – IV	45 min.	1	Ja
T4	Het weer Kracht en beweging K3, K9, K12, V1	S	3 – IV	45 min.	1	Ja

Praktische opdracht

		toetsvorm	periode	tijdsduur	weging	herkansing
PO1	Practicum K1 t/m K3	P/S	3 – IV	45 min.	1	Nee

Eindtermen

K1 Oriëntatie op leren en werken

K2 Basisvaardigheden

K3 Leervaardigheden in het vak natuurkunde

K4 Stoffen en materialen

K5 Elektrische energie

K6 Verbranden en verwarmen

K7 Licht en beeld

K8 Geluid

K9 Kracht en veiligheid

K10 Bouw van de materie

K11 Straling en stralingsbescherming

K12 Het weer

V1 Veiligheid in het verkeer

V2 Constructies

V3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie

V4 Vaardigheden in samenhang

VAK: NASK 2

Toets

Resultaten worden uitgedrukt in: cijfer afgerond op één decimaal

		toetsvorm	periode	tijdsduur	weging	herkansing
T1	Stoffen en mengsels Mengen en scheiden K3, K10, V2	S	3 – III	45 min.	1	Ja
T2	Bouw van stoffen Reacties K5, K6, K10, K11 V2	S	3 – IV	45 min.	1	Ja
T3	Productieprocessen Kunststoffen K5, K10, V1	S	3 – IV	45 min.	1	Ja

Praktische opdracht

		toetsvorm	periode	tijdsduur	weging	herkansing
PO1	Practicum K1 t/m K4, V2, V3, V4	P/S	3 – IV	45 min.	1	Nee

Eindtermen

K1 Oriëntatie op leren en werken

K2 Basisvaardigheden

K3 Leervaardigheden in het vak natuur- en scheikunde

K4 Mens en omgeving: gebruik van stoffen

K5 Mens en omgeving: verbranding

K6 Mens en omgeving: werken bij practicum en in beroepssituaties

K10 Basischemie voor vervolgopleiding en beroep

K11 Bouw van materie

V1 Productieprocessen

V2 Productonderzoek

V3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie

V4 Vaardigheden in samenhang